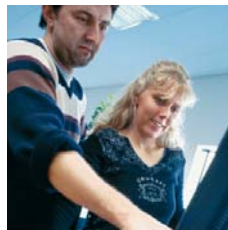

UNGDOMSUDDANNELSERNE
STATSLIG FORANKRING - SELVEJE

ALLE SKAL HAVE EN UDDANNELSE	5
UDDANNELSE TIL ARBEJDSMARKEDET	7
VIDERE UDDANNELSE LIVET IGENNEM	9
STATEN SKAL KOORDINERE	11
INSTITUTIONERNE SKAL VÆRE SELVEJENDE	11
UNGDOMSUDDANNELSERNES FORVALTING	12
ANSVARET	15

UNGDOMSUDDANNELSERNE: STATSLIG STYRING OG UDVIKLING
REDAKTION: UDDANNELSESSEKRETARIATET, DANSK METAL, APRIL 2004
GRAFISK DESIGN: LEOGLYHNE.DK FOTOS AF: TURE ANDERSEN
TRYK: HAFNIA

Alle unge skal have en uddannelse – som de unge og virksomhederne kan bruge til noget. Det er vejen til vækst og velfærd for den enkelte, for erhvervslivet og for samfundet. Viden er forudsætningen for vækst, og vækst er forudsætningen for velfærd. Derfor udgør investeringer i uddannelse et af de vigtigste elementer i velfærdssamfundet.

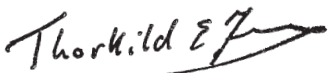
Netop nu er forvaltningen af vores uddannelser til debat. De folkevalgte taler om, hvilke myndigheder der er bedst egnede til at forvalte de fælles investeringer i uddannelse. Alt for få taler om, hvad opgaven går ud på, og hvordan den løses bedst. Der er således tegn på, at mange allerede nu har taget stilling til, hvor ansvaret for vores uddannelser skal placeres.

Denne pjece har til formål at kaste lys over de opgaver, som ungdomsuddannelserne indebærer, hvis de skal leve op til krav om kvalitet, relevans, udbud tilpasset efterspørgsel, dynamik, innovation, gennemførelse, tilfredshed og brugerinddragelse.

Dansk Metal udgiver denne pjece, fordi spørgsmålet er af så afgørende betydning for vores samfund, at der ikke er råd til at begå fejl. Beslutningen om, hvem der skal forvalte vores investeringer i uddannelse, må og skal baseres på, hvor opgaven løses bedst. Ikke på et kompromis der skal "please" bestemte dele af den offentlige struktur.

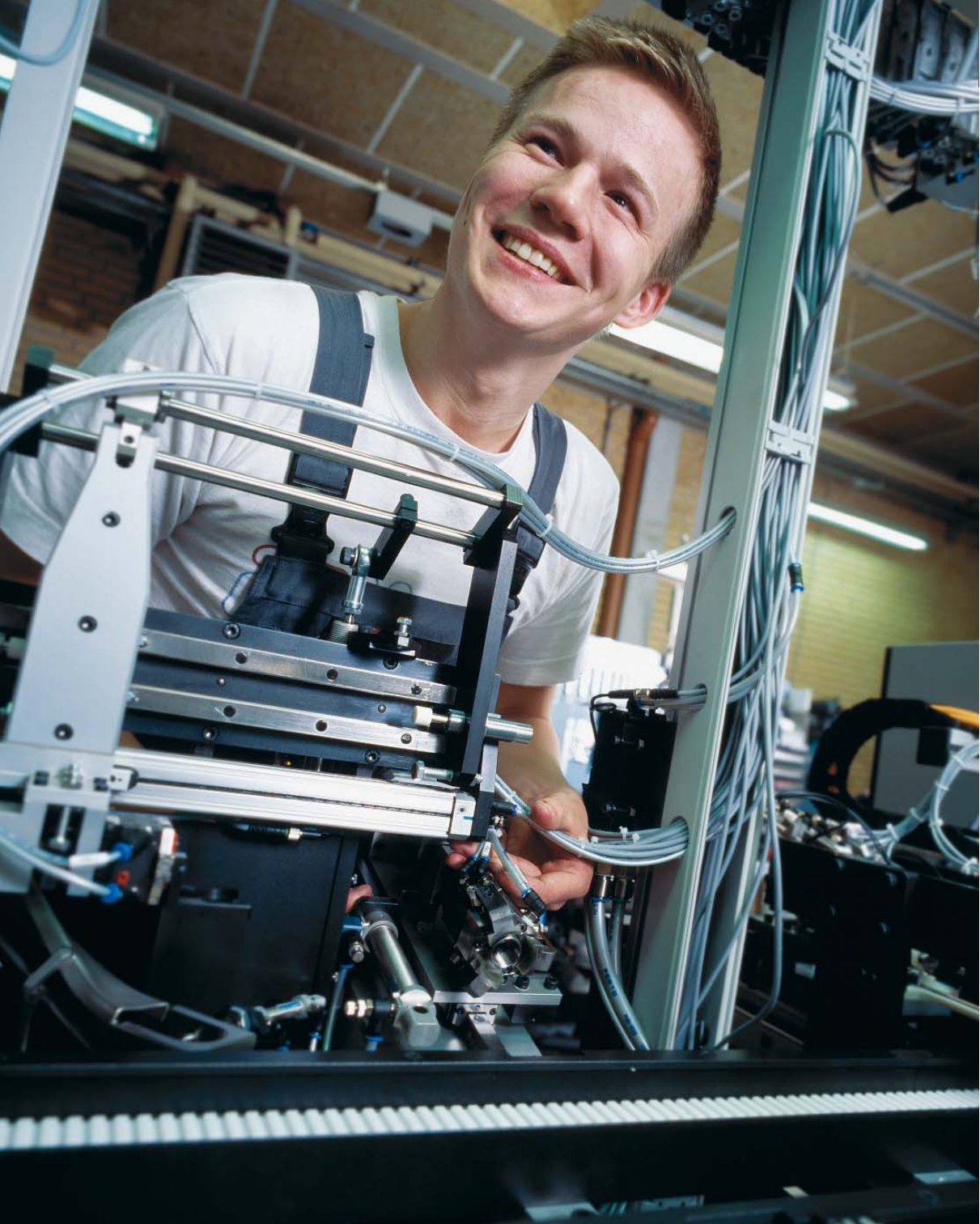
Der er til gengæld fornuft i at diskutere en ensartet forvaltning af ungdomsuddannelserne, fordi det vil give klare fordele. Det vil betyde bedre udnyttelse af de offentlige ressourcer, men også give bedre mulighed for at øge kvaliteten, gennemskueligheden og vejledningen af de unge.

Erhvervsuddannelserne og deres samspil med virksomhederne er en væsentlig dynamo for det danske arbejdsmarked. En udvikling af den statslige forankring og institutionernes selvejeform vil understøtte denne dynamik. Tilføjer vi endnu et forvaltningsniveau, hæmmer vi derimod dynamikken og den helt nødvendige kobling mellem viden, vækst og velfærd.

Thorkild E. Jensen
Forbundsformand
Dansk Metal

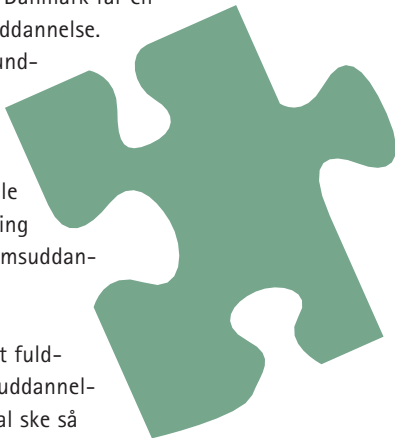

Helt afgørende er det, at alle i Danmark får en kompetencegivende ungdomsuddannelse. Sammenhængen mellem samfundets velfærdsniveau og uddannelse er tydelig. Fortsat økonomisk vækst kan kun ske, hvis befolkningen uddannes hele livet igennem, og denne udvikling skal starte allerede med ungdomsuddannelserne.

Derfor er det vigtigt at få bragt fuldførelsesprocenten på ungdomsuddannelserne op, og mulige omvalg skal ske så hurtigt som muligt, så unødig studiespild undgås. En god og seriøs vejledning på tværs af uddannelserne er vejen frem. Hvis dette skal have gennemslag i noget, der virker, skal ansvaret placeres hos institutionerne og ikke i et for de unge – "verdensfjernt regionalt sogneråd".

Det stiller krav om, at de forskellige ungdomsuddannelser arbejder bedre sammen og betragtes som ligeværdige. Dertil skal ungdomsuddannelsernes forskellighed respekteres og de erhvervsfaglige uddannelser skal bevare deres vitale tilknytning til arbejdsmarkedet.

2

RAADVAL SMED

De unge skal motiveres til at uddanne sig ved tydeligt at se brugbarheden af deres investerede tid. Det kræver, at der er en nødvendig kobling mellem det, de unge bruger tiden på, og det som efterfølgende kræves af dem på arbejdsmarkedet. Når en ungdomsuddannelse påbegyndes, er det vigtigt, at der er realistiske jobmuligheder for enden af vejen.

Arbejdsmarkedet vil i fremtiden fortsat have stort behov for unge, der har en erhvervsuddannelse. Industriens fortsatte udnyttelse af den internationale arbejdsdeling er én blandt flere udviklingstræk, der stiller krav om vedvarende justeringer i de kvalifikationsprofiler, som efterspørges på arbejdsmarkedet.

Den danske erhvervsstruktur er i stor udstrækning præget af små nichevirksomheder med grobund i et uddannelsesbillede præget af diversitet og tidlig specialisering. Dette grundlag må på ingen måde underlægges en forvaltningsform, der undergraver dynamikken, forskellighederne og relevansen i erhvervsuddannelserne.

Arbejdsmarkedsparter er garanti for uddannelser med kvalitet og relevans. Det er bydende nødvendigt, at der sikres en tæt kobling mellem institutionernes kvalitetsarbejde og parternes ansvar for udviklingen heraf.

Det skal være tydeligt for ethvert ungt menneske, at der findes en videre uddannelsesvej på den anden side af en valgt uddannelse. Samfundet har behov for, at vi ser og tænker på, hvordan vi kan komme videre. Vejen på tværs af et uddannelsesforløb må ikke være brolagt med administrative forhindringer, der slører mulighedernes vej.

Derfor skal sammenhængene mellem de forskellige uddannelsesniveauer udbygges, så det er tydeligt at se vejen fra fx produktions-skolen til eksempelvis en kortere videregående uddannelse. Den løbende efteruddannelse skal sikres, så den afstemmes til det dynamiske arbejdsmarked. Kun på denne måde bliver uddannelse en livslang proces, hvor den enkelte konstant udvikler sine kompetencer.

For at udfolde disse tanker er der behov for, at den enkeltes uddannelsesvej ikke krydser forskellige forvaltningsniveauer. Derfor er det nødvendigt, at opgaven forvaltes af staten og ingen anden. For erhversuddannelserne er dette specielt nødvendigt, eftersom den geografiske dækningsgrad af de enkelte uddannelser er mere tynd end hvad gælder for gymnasieuddannelserne.

STATEN SKAL KOORDINERE

En gennemført koordinering af ungdomsuddannelsernes udbud er særdeles vigtigt. Erhvervsuddannelserne er bedst egnede til at være samlet centralt hos staten, idet erhvervsuddannelserne dækker behov, der går på tværs af det regionale og lokale arbejdsmarked.

En statslig forvaltning vil tilmed skabe et finansielt overblik og sikre muligheden for nødvendige prioriteringer i investeringerne på tværs af ungdomsuddannelsesudbudet. Hertil kommer, at en statslig koordinati-on kan sikre at mis match mellem udbud og efterspørgsel på ungdomsuddannelserne i større grad modvirkes.

INSTITUTIONERNE SKAL VÆRE SELVEJENDE

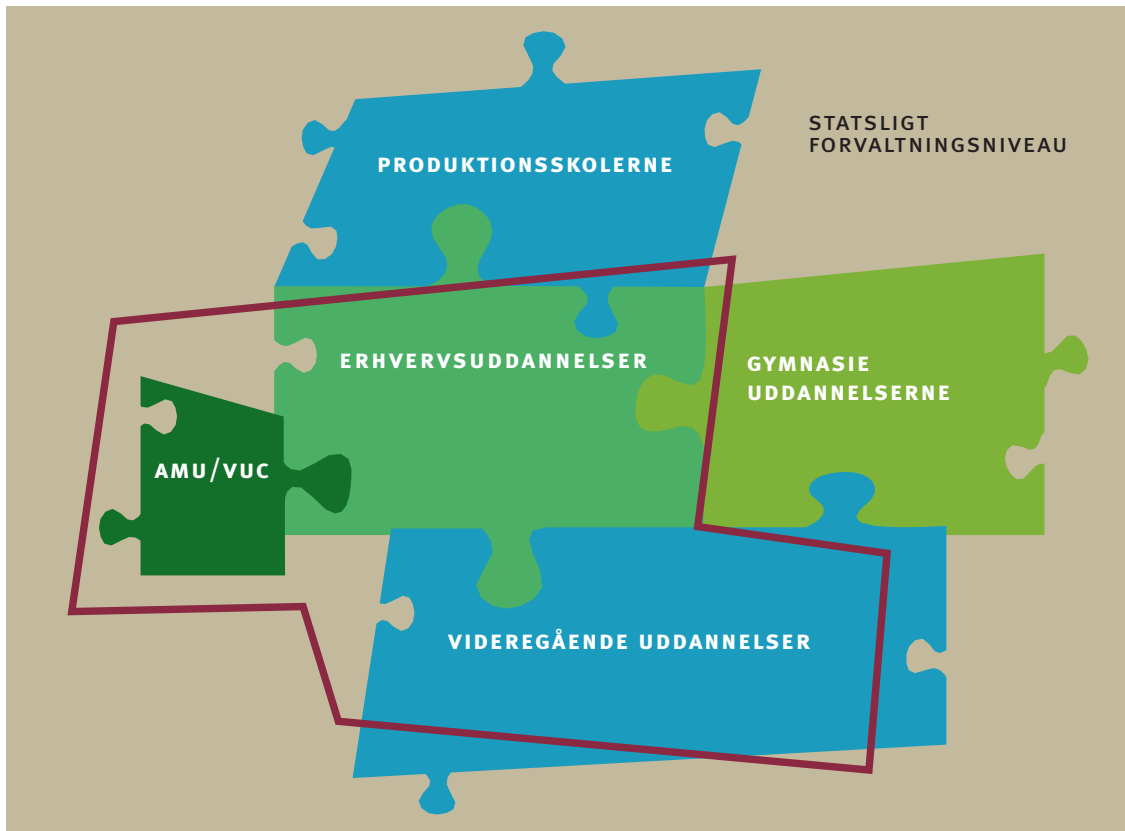
Selvejeformen baserer sig på en kobling mellem økonomi og pædagogisk/faglig udfoldelse af uddannelserne. Styringsformen bevirker, at institutionerne selv er medudviklende af uddannelserne. Denne dynamik er fundamentalt nødvendig, hvis vi i Danmark skal have uddannelser, der løbende undergår forandringer, og ikke kun udvikler sig i spring, der fra tid til anden kan være spring i en forkert retning.

Selvejemodellen sikrer medindflydelse fra de aftagere, der benytter sig af de unges uddannelsesindsats. Således vil et velfungerende bestyrelsesgrundlag sikre lokal og regional forankring og tilmed en faglig sparring omkring institutionernes udvikling.

Selvejeformen er således en demokratisk styringsform, der sikrer, at en sammenhæng mellem grund-, efter- og videreuddannelse kan udfoldes tydeligt overfor de unge.

ÉT FORVALTNINGSLAG

ERHVERVSKOMPETENCEGIVENDE UDDANNELSER

Det er nødvendigt, at vores uddannelsessystem i langt højere grad indrettes mere aktivt med en arbejdsmarkeds- og erhvervspolitik. Tilsammen har det et fælles sigte at sikre Danmarks konkurrencekraft gennem fokus på en sammensmeltning af hensyn til kompetencekrav, fleksibilitet i arbejdsstyrken og virksomhedernes adgang til arbejdskraft. Den røde markering danner ramme om de uddannelser, hvor en tæt kobling til arbejdsmarkedet er en nødvendighed for at sikre kvalitet og relevans i uddannelserne.

STATSLIGT FORVALTNINGSNIVEAU

De fremtidige ungdomsuddannelser både de erhvervskompetencegivende uddannelser og de gymnasiale uddannelser skal gennem en statslig styringsmodel sikres en mulighed for national koordinering. Det sikrer en ligeværdig mulighed for udvikling, hvor kvalitet, effektivitet og fleksibilitet i alle ungdomsuddannelser er den fremtidige uddannelsespolitiske målsætning.

UNGDOMSUDDANNELSERNES FREMTIDIGE SAMSPIL

Ungdomsuddannelserne skal i højere grad samarbejde. Det gælder institutionernes ansvar for vejledning og sikring af unges gennemførelse af en ungdomsuddannelse. Der er også samdriftfordele i øget samarbejde mellem ungdomsuddannelserne. De muligheder som endnu ikke er udfoldet kræver, at ungdomsuddannelserne får et ligeværdigt grundlag og en ensartet styringsform, der har samarbejdsforpligtigelser på dagsordenen.

GENNEMSKUELIGHED OG SAMARBEJDE

Den vertikale og horisontale koordinering og samarbejde mellem forskellige uddannelser skal forbedres. Samspillet mellem eksempelvis det tekniske gymnasium og erhvervsuddannelserne skal udbygges således, at der kan udvikles erhvervsuddannelser, som rækker længere end det nuværende niveau for erhvervsuddannelser. Det skal tilmed være et mål med en ensartet styring og forvaltning at sikre gennemskuelige gennemløb fra produktionsskole niveau til en videregående uddannelser.

I debatten om den ene eller anden model skal medtages mange referencerammer hvorfor Dansk Metal har valgt at påpege de mest markante i denne pjece.

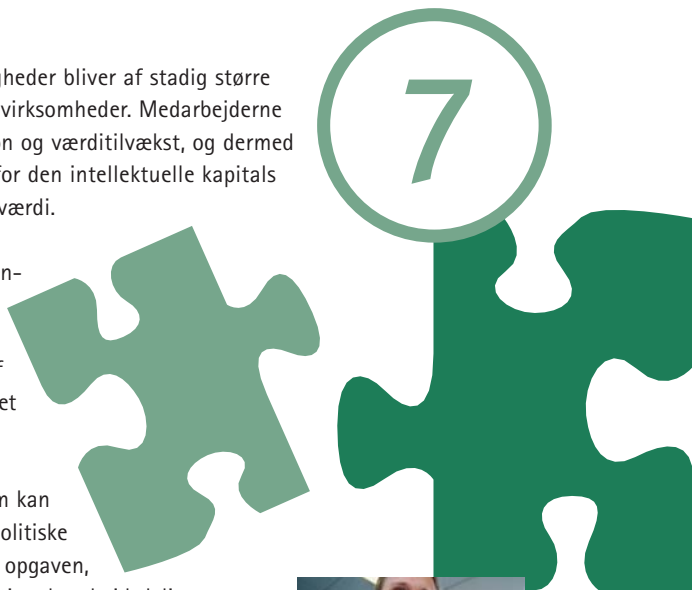
Kompetencer i form af viden og færdigheder bliver af stadig større betydning for værdiskabelsen i mange virksomheder. Medarbejderne spiller en afgørende rolle for produktion og værditilvækst, og dermed er der kommet en stigende forståelse for den intellektuelle kapital's betydning for virksomhedens samlede værdi.

Oftest er det ikke alene faglige kompetencer, der skal tilføjes, men i lige så høj grad sociale samarbejds-mæssige kompetencer. Den fremtidige organisering af arbejdsdelingen er i stigende grad baseret på samarbejde på tværs i virksomheden.

Hvis ikke det danske uddannelsessystem kan gribe disse udfordringer an, fordi den politiske prioritering af indflydelse går forud for opgaven, vil Danmark miste terræn i den internationale arbejdsdeling og mange virksomheder vil melde fra overfor deltagelse i arbejdet med den offentligt finansierede uddannelse.

Dansk Metal mener, at alle virksomheder skal kunne profilere sig på et stærkt offentligt finansieret uddannelsesmæssigt engagement. Uddannelsernes indretning skal sikre den nødvendige kobling mellem viden og vækst. Det sker bedst gennem et aktivt og ansvarspåbyggende samarbejde med arbejdsmarkedsparterne. En regionalisering af denne opgave vil med stor sandsynlighed dræne den nødvendige fleksibilitet og dynamik.

Fejler vi opgaven kan konsekvenserne få uoverskuelige følger for hele det danske samfund og den danske velfærdsmodel.

DANSK METAL

Nyropsgade 38
1780 København V
Postboks 308
Tlf.: 33 63 20 00
Fax: 33 63 21 00
www.danskmegal.dk
metal@danskmegal.dk